

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija
d.o.o. Sanski Most**

**Financijski izvještaji i izvještaj neovisnog revizora za
godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

Neslužbena elektronska verzija

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Sadržaj

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	3
IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA	4
IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU I OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI.....	8
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU.....	9
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	11
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	12
BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE.....	13

Neslužbena elektronska verzija

Izjava o odgovornosti Uprave za finansijske izvještaje

Uprava društva Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most („Društvo“) je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva za taj period.

Na osnovu provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo neograničenosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika,
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena,
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda i objašnjavanja i obznanjivanja svakog materijalno značajnog odstupanja u finansijskim izvještajima i
- pripremu finansijskih izvještaja po načelu nastavka poslovanja, osim ako prepostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo kojem trenutku s prihvatljivom tačnošću odražavati finansijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, te u skladu s tim i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Neslužbena elektronska verzija

Potpisano od strane Uprave:

Gradinčić Merima, direktor Društva

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

ul. Meše Selimovića bb, Sanski Most, Bosna i Hercegovina

11. juna 2020. godine

Izvještaj neovisnog revizora

Vlasniku društva Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja društva Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most („Društvo“), koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju na 31. decembar 2019. godine, izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanog u našem izvještaju u dijelu *Osnova za mišljenje s rezervom*, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na 31. decembar 2019. godine i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI-ima“).

Osnova za mišljenje s rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema

U finansijskim izvještajima za godinu završenu na dan 31. decembra 2019. godine Društvo je imalo iskazane nekretnine, postrojenja i opremu u vrijednosti od 8.997.643 KM. Kako je utvrđeno da postoji zemljište nad kojim Društvo ima kontrolu, a za koje nije izvršena procjena i unos u finansijske izvještaje, te uvažavajući ograničenja u mogućnosti pribavljanja dostatnih primjerenih rezultata dokaza o vrijednosti ovog zemljišta, tokom naše revizije za 2019. godinu nismo bili u mogućnosti utvrditi utjecaj unosa vrijednosti ovog zemljišta na finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2018. godine i 31. decembra 2019. godine.

Potraživanja od kupaca

Društvo na dan 31. decembra 2019. godine i na dan 31. decembra 2018. godine nije pripremilo izračun očekivanih kreditnih gubitaka na potraživanja od kupaca koja su u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 539.171 KM (31. decembar 2018. godine: 534.527 KM), vezano uz primjenu Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 Finansijski instrumenti, koji je na snazi za obračunske periode koji počinju od 01. januara 2018. godine ili nakon tog datuma. Na 31. decembar 2019. godine za iznos od najmanje 307.673 KM potraživanja od kupaca koja su starija od 365 dana postoje naznake umanjenja vrijednosti. Osim toga, na dan 31. decembar 2019. godine iznos od najmanje 125.324 KM predstavlja pretplate kupaca, uslijed čega su potraživanja od kupaca podcijenjena u navedenom iznosu na izvještajni datum, kao i povezane obaveze. U skladu s tim, nismo mogli utvrditi jesu li, i u kojem iznosu potrebne ispravke po navedenoj osnovi, kao ni njihov utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

Neobvezujuća elektronska verzija

Izvještaj neovisnog revizora (nastavak)

Osnova za mišljenje s rezervom (nastavak)

Obaveze po kreditima

Društvo na dan 31. decembra 2019. godine u finansijskim izvještajima ima iskazane obaveze po kreditima i obaveze po finansijskom najmu u iznosu od 1.854.631 KM (31. decembra 2018. godine: 2.051.169 KM). Iznos od 1.541.825 KM iskazanih obaveza odnosi se na kredit odobren od strane Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine putem Općine Sanski Most u valuti američki dolar. Društvo za navedeni kredit nije za godinu završenu 31. decembra 2019. godine priznalo tečajne razlike i vršilo usklađenja prema konfirmaciji banke. Osim toga, Društvo nije za svoje dugoročne kredite i obaveze po finansijskom najmu iskazalo kratkoročni dio dugoročnih obaveza kako to zahtjeva Međunarodni računovodstveni standard 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS-ima“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u dijelu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe („IESBA Kodeksom“) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili doстатni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Neslužbena elektronska verzija

Komunalna vodna infrastruktura

U finansijskim izvještajima za godinu završenu 31. decembra 2019. godine Društvo je imalo iskazane nekretnine, postrojenja i opremu u vrijednosti od 8.997.643 KM. Do datuma ovih finansijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave nije izvršila prijenos komunalne vodne infrastrukture u svom vlasništvu na Društvo, a koje Društvo koristi za obavljanje djelatnosti i za koje Društvo ima obavezu održavanje istih. Uslijed navedenog, u finansijskim izvještajima Društva na 31. decembar 2019. godine nije iskazana sva vrijednost dugotrajne imovine koja se odnosi na komunalnu vodnu infrastrukturu i kojom Društvo upravlja, niti je evidentirana bilo kakva obaveza prema jedinici lokalne samouprave po ovom osnovu. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. decembra 2018. godine revidirao je drugi revizor koji je 15. maja 2019. godine izrazio nemodificirano mišljenje o tim finansijskim izvještajima.

Revizija Revita

Izvještaj neovisnog revizora (nastavak)

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovalo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Društva.
- Ocenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.

Revizija Revita

Izvještaj neovisnog revizora (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Nadzornim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Dženita Bećiragić

Direktor i ovlašteni revizor

Asim Bećiragić

Ovlašteni revizor

Revizija Revita d.o.o. Cazin

Generala Izeta Nanića bb,
Cazin, Bosna i Hercegovina

11. juna 2020. godine

Neslužbena elektronska verzija

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most**Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine****Izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti****za godinu završenu 31. decembra 2019.**

	Bilješka	2019	2018
Aktivni dijelovi poslovanja			
Prihodi	5	1.982.621	1.942.320
Financijski prihodi - kamatni prihod		113	51
Utrošene sirovine i materijal	11	474.482	384.083
Troškovi amortizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	6	340.633	350.819
Troškovi primanja zaposlenih	7	984.658	1.031.975
Financijski troškovi	9	30.681	33.523
Ostali troškovi	8	125.487	117.916
Gubici od umanjenja (poništenje gubitaka od umanjenja) financijske imovine i ugovorne imovne		1.179	14.001
Ostali dobici i gubici	6	-23.169	-20.294
Dobit prije poreza		2.445	0
Gubitak prije poreza		0	10.240
Porez na dobit		367	574
Dobit tekuće godine iz aktivnih dijelova poslovanja		2.078	0
Gubitak tekuće godine iz aktivnih dijelova poslovanja		0	9.666
Dobit perioda		2.078	0
Gubitak perioda		0	9.666
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		2.078	0
Ukupni sveobuhvatni gubitak tekuće godine		0	9.666
Dobit tekuće godine za raspodjelu		2.078	-9.666
Vlasnicima Društva		2.078	-9.666
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine za raspodjelu		2.078	-9.666
Vlasnicima Društva		2.078	-9.666

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

Izvještaj o finansijskom položaju

na dan 31. decembra 2019.

Bilješka	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Imovina		
Dugotrajna imovina		
Druga nematerijalna imovina		
	929	1.210
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	8.997.643
		9.238.118
Ukupno dugotrajna imovina	8.998.572	9.239.328
Kratkotrajna imovina		
Zalihe	11	68.578
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	12	539.171
Ostala imovina		21.167
Novac u banci i blagajni	21	42.367
		40.759
	671.283	754.351
	671.283	754.351
Ukupno kratkotrajna imovina	671.283	754.351
Ukupna imovina	9.669.855	9.993.679
Vanbilansna aktiva	0	0
Ukupno aktiva	9.669.855	9.993.679

Neslužbena elektronska verzija

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

Izvještaj o finansijskom položaju (nastavak)

na dan 31. decembra 2019.

	Bilješka	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Kapital i obaveze			
Kapital i rezerve			
Osnovni kapital	16	2.818.493	2.818.493
Ostale rezerve	17	1.298.428	1.491.937
Zadržana dobit/ gubitak	19	201.861	5.126
Ukupno kapital		4.318.782	4.315.556
Dugoročne obaveze			
Pozajmljivanja	13	1.854.631	2.051.169
Odgođeni prihodi - državna davanja	20	3.220.030	3.332.748
Ukupno dugoročne obaveze		5.074.661	5.383.917
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze		276.071	293.783
Tekuće porezne obaveze		341	423
Ukupno kratkoročne obaveze		276.412	294.206
Ukupne obaveze		276.412	294.206
Ukupno vlasnički kapital i obaveze		5.351.073	5.678.123
Ukupno pasiva		9.669.855	9.993.679
		9.669.855	9.993.679

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

Izvještaj o promjenama u kapitalu

za godinu završenu 31. decembra 2019.

	Osnovni kapital	Opće rezerve	Rezerve iz revalorizacije dugotrajne materijalne imovine	Akumulirana dobit/gubitak	Udjeli vlasnika	Ukupno
Stanje 1. januara 2018.	2.818.493	1.458.958	29.738	32.980	4.340.169	4.340.169
Usklađenje	0	0	0	-14.946	-14.946	-14.946
Stanje 1. januara 2018. (ponovno iskazano)	2.818.493	1.458.958	29.738	18.034	4.325.223	4.325.223
Dobit tekuće godine	0	0	0	-9.666	-9.666	-9.666
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	0	0	0	-9.666	-9.666	-9.666
Ostalo	0	3.242		-3.242	0	0
Stanje 31. decembra 2018.	2.818.493	1.462.200	29.738	5.126	4.315.557	4.315.557
Usklađenje	0			1.147	1.147	1.147
Stanje 1. januara 2019.	2.818.493	1.462.200	29.738	6.273	4.316.704	4.316.704
Dobit tekuće godine	0	0	0	2.078	2.078	2.078
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	0	0	0	2.078	2.078	2.078
Ostalo	0	-193.510	0	193.510	0	0
Stanje 31. decembra 2019.	2.818.493	1.268.690	29.738	201.861	4.318.782	4.318.782

Neslužbena elektronska verzija

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

**Izvještaj o novčanim tokovima
za godinu završenu 31. decembra 2019.**

	Bilješka	2019	2018
Tok novca iz poslovnih aktivnosti			
Novčani primici od kupaca		2.083.120	1.933.775
Ostali novčani primici		15.059	898
Novčani izdaci za plaćanje dobavljačima i zaposlenima		-1.652.476	-1.485.679
Ostali novčani izdaci		-257.829	-244.088
Novac ostvaren poslovanjem		187.874	204.906
Novčani izdaci za kamate		-24.980	-33.523
Plaćeni porezi na dobit		0	0
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima		162.894	171.383
Tok novca iz ulagačkih aktivnosti			
Novčani izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu		-3.691	-56.977
Neto novčani (izdaci)/ primici iz investicijskih aktivnosti		-3.691	-56.977
Tok novca iz finansijskih aktivnosti			
Novčani izdaci za otplatu zajmova i kredita		157.595	-171.159
Neto novčani izdaci iz finansijskih aktivnosti		-157.595	-171.159
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta			
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		40.759	97.512
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine		42.367	40.759

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Bilješke uz financijske izvještaje

1. Opće informacije

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most je društvo sa ograničenom odgovornošću, registrirano i smješteno u Sanskom Mostu u Bosni i Hercegovini. Sjedište i glavno mjesto poslovanja Društva je u ul. Meše Selimovića bb, Sanski Most, Bosna i Hercegovina.

2. Usvajanje novih i prerađenih Standarda

2.1. Novi i izmijenjeni MSFI standardi koji su na snazi u tekućoj godini

(i) Utjecaj početne primjene MSFI 16 Najmovi

U tekućem periodu, Društvo je primijenilo MSFI 16 *Najmovi* (kako je izdano od strane IASB-a u januaru 2016. godine) koji je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine.

MSFI 16 uvodi nove ili izmijenjene zahtjeve za računovodstvo najmova. Standard uvodi značajne promjene u računovodstvu najmova na način da ukida razliku između operativnog i financijskog najma i zahtjeva priznavanje imovine s pravom korištenja i financijskih obaveza za sve najmove, osim za kratkoročne najmove i najmove male vrijednosti. Za razliku od računovodstva najmova kod najmoprimca, računovodstvo najmodavca ostaje slično kao prema postojećem standardu. Utjecaj primjene MSFI-ja 16 na financijske izvještaje Društva je opisan u nastavku.

Početak inicijalne primjene MSFI-ja 16 za Društvo je 1. januar 2019. godine. Društvo je primijenilo MSFI 16 koristeći retroaktivni pristup sa kumulativnim učinkom izvorne primjene standarda priznatim kao usklađivanje početnog salda zadržane dobiti (ili druge komponente kapitala) na datum prve primjene.

(i) Utjecaj nove definicije najma

Društvo je iskoristilo praktično izuzeće sadržano pri prijelazu na MSFI 16 da ne izvrši ponovnu procjenu da li neki ugovor predstavlja ili sadrži najam. Prema tome, definicija najma u skladu s MRS 17 i IFRIC 4 će biti primjenjivana na one ugovore koji su zaključeni ili izmijenjeni prije 1. januara 2019. godine.

Promjena u definiciji najma se odnosi uglavnom na koncept kontrole. MSFI 16 navodi da ugovor je ugovor o najmu ili sadrži elemente najma ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korištenjem određene imovine tokom perioda u zamjenu za naknadu. Ovo je suprotno fokusu na rizike i nagrade u MRS 17 i IFRIC 4.

Društvo primjenjuje definiciju najma i povezane upute iz MSFI-ja 16 na sve ugovore koji su zaključeni ili izmijenjeni na dan ili nakon 1. januara 2019. godine. U pripremi za prvu primjenu MSFI-ja 16, Društvo je uradilo analizu koja je pokazala da nova definicija najma iz MSFI-ja 16 neće značajno promijeniti obim ugovora koji ispunjavaju definiciju najma za Društvo.

(ii) Utjecaj na računovodstvo najmoprimca

- Prijašnji operativni najam

MSFI 16 uvodi promjene u načinu kako Društvo priznaje najmove u odnosu na prethodnu klasifikaciju najmova u skladu s MRS 17, koji su bili izvan bilansa stanja.

Primjenom MSFI-ja 16 za sve najmove, osim kratkoročnih najmova i najmove male vrijednosti, Društvo:

- Priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma u izvještaju o financijskom položaju, početno mjereno po sadašnjoj vrijednosti svih budućih plaćanja najma,
- Priznaje amortizaciju imovine s pravom korištenja i rashode od kamata na obaveze po osnovu najma u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

- Odvaja ukupan plaćeni iznos na plaćanje glavnice (iskazano unutar finansijskih aktivnosti) i kamate (iskazano unutar finansijskih aktivnosti) u izvještaju o novčanim tokovima.

Podsticaji za najam (odnosno periodi bez plaćanja najamnine) se priznaju kao dio mjerjenja imovine s pravom korištenja i obaveze po osnovu najma, dok su u skladu s MRS 17 rezultirali priznavanjem podsticaja najma, amortiziranog linearno kao smanjenje rashoda po osnovu najma.

U skladu s MSFI 16, imovina s pravom korištenja se testira na umanjenje u skladu s MRS 36.

Za kratkoročne najmove (najmove od 12 mjeseci ili kraće) i najmove male vrijednosti (poput najma tableta, kompjutera ili malog uredskog namještaja i telefona), Društvo je izabralo da prizna troškove najma na linearnoj osnovi kako je dopušteno u skladu s MSFI 16. Ovi troškovi se priznaju kao ostali troškovi u bilansu uspjeha.

- Prijašnji finansijski najam

Glavna razlika između MSFI-ja 16 i MRS-a 17 u odnosu na najmove koji su prethodno klasificirani kao finansijski najam je u mjerenu garancije ostatka vrijednosti koju najmoprimac daje najmodavcu. MSFI 16 zahtjeva da Društvo prizna kao dio obaveze po osnovu najma iznose koji se očekuju da će prisjeti na plaćanje najmoprimcu u okviru garantiranog ostatka vrijednosti, prije nego maksimalni garantirani iznos kako je zahtijevao MRS 17. Ova promjena nije imala značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

(iii) Utjecaj na računovodstvo najmodavca

MSFI 16 ne uvodi značajne promjene u računovodstvu najma za najmodavca. U skladu s MSFI 16, najmodavac nastavlja klasificirati najam kao poslovni ili kao finansijski najam i priznaje ove dvije vrste najma na drugačiji način.

Međutim, MSFI 16 je promijenio i proširio zahteve za objave, posebno u odnosu na to kako najmodavac upravlja rizicima koji se vežu za njegova eventualna prava nad imovinom koju zadžava.

U skladu s MSFI 16, posrednik u svojstvu najmodavca odvojeno prikazuje ugovore po osnovu podnjama i osnovnog najma. Posredni najmodavac je obavezan da klasificira podnjam kao finansijski ili operativni najam u odnosu na imovinu sa pravom korištenja iz osnovnog najma.

Ova promjena nije imala značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

2.2. Revidirani MSFI Standardi i interpretacije koji su objavljeni i koji su na snazi za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine

U tekućem periodu, Društvo je primijenilo brojne izmjene MSFI Standarda i interpretacija koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde koji su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine. Njihovo usvajanje nije imalo značajan utjecaj na objave ili iznose u financijskim izvještajima.

a. Izmjene MSFI-ja 9 - Karakteristike prijevremene otplate sa negativnom naknadom

Društvo je usvojilo izmjene MSFI-ja 9 po prvi put u tekućem periodu. Ove izmjene MSFI-ja 9 objašnjavaju da se za svrhu procjene da li funkcija prijevremene otplate ispunjava uslov plaćanja samo glavnice i kamate, strana koja koristi opciju može platiti ili primiti razumnu naknadu neovisno od događaja ili okolnosti koji uzrokuju raniji raskid ugovora. Drugim riječima, finansijska imovina sa funkcijom prijevremene otplate sa negativnom naknadom ne pada automatski na testu plaćanja samo glavnice i naknade.

b. Izmjene i dopune MRS-a 28 – Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima

Društvo je usvojilo izmjene i dopune MRS-a 28 po prvi put u tekućem periodu. Izmjene objašnjavaju, da se MSFI 9, uključujući zahtjeve za umanjenje, primjenjuje na druge finansijske instrumente u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima na koje se ne primjenjuje metoda udjela. Ova dugoročna ulaganja u suštini čine dio neto ulaganja u pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat. U primjeni MSFI-ja 9 Društvo ne uzima u obzir bilo kakva usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih udjela koja zahtjeva MRS 28.

c. Godišnja dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015 – 2017 MSFI 3 Poslovne kombinacije, MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani, MRS 12 Porez na dobit i MRS 23 Troškovi pozajmljivanja

Društvo je usvojilo izmjene i dopune uključene u Godišnju doradu MSFI-jeva iz ciklusa 2015 do 2017 po prvi put u izvještajnom periodu. Godišnja dorada uključuje izmjene i dopune sljedećih standarda:

- MRS 12 – Porez na dobit - Ove izmjene i dopune objašnjavaju da Društvo treba priznati porez na dobit koji je nastao kao rezultat dividendi u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili kapitalu u skladu s onim gdje su priznate transakcije koje su dovele do generiranja raspodjele dobiti. Ovo je slučaj bez obzira na to da li se različite stope oporezivanja primjenjuju na raspoređenu i neraspoređenu dobit.
- MRS 23 – Troškovi pozajmljivanja - Izmjene i dopune objašnjavaju da bilo koje specifično pozajmljivanje koje ostane nepodmireno nakon što je povezano sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, to pozajmljivanje postaje dio općih pozajmljivanja u svrhu izračuna stope kapitalizacije na opća pozajmljivanja.
- MSFI 3 – Poslovne kombinacije - Ove izmjene i dopune objašnjavaju da kada Društvo stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko poslovanje, Društvo primjenjuje zahtjeve za poslovne kombinacije u fazama, uključujući ponovno mjerjenje prethodno stečenog interesa u zajedničkom poslovanju po fer vrijednosti. Prethodno stečeni interes koji se mjeri uključuje svu nepriznatu imovinu, obaveze i goodwill koji se odnosi na zajedničko poslovanje.
- MSFI 11 – Zajednički aranžmani – Izmjene i dopune objašnjavaju da kada strana učestvuje u, ali nema zajedničku kontrolu nad zajedničkim poslovanjem, zajedničko poslovanje koje je poslovanje stiče kontrolu nad tim zajedničkim poslovanjem, Društvo ne mjeri ponovno prethodno stečeni interes u tom zajedničkom poslovanju.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

- Izmjene i dopune MRS-a 19 – Izmjene, ograničenja ili izmirenja plana – Društvo je usvojilo izmjene i dopune MRS-a 19 po prvi put u tekućem periodu. Ove izmjene i dopune objašnjavanju da trošak minulog rada (ili dobitka ili gubitka po izmirenju) se računa mjerjenjem neto obaveze (imovine) za definirana primanja primjenjujući tekuće pretpostavke i uspoređujući primanja ponuđena u okviru plana i imovinu plana prije i izmjene, ograničenja ili izmirenja plana, ali ne razmatrajući efekt gornje granice vrijednosti imovine. MRS 19 je sada jasan da promjena učinka gornje granice koja može rezultirati iz izmjene, ograničenja ili izmirenja plana je drugi korak i priznaje se na uobičajen način u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.
- IFRIC tumačenje 23: Neizvjesnost u pogledu tretmana poreza na dobit – Društvo je usvojilo IFRIC 23 po prvi put u tekućem periodu. IFRIC 23 uređuje kako odrediti računovodstvenu poreznu poziciju kada postoji neizvjesnost u vezi s postupanjem s porezom na dobit. Tumačenje zahtjeva od Društva da:
 - Utvrdi da li svako neizvjesno porezno postupanje treba promatrati kao grupu ili odvojeno i
 - Procjeni da li je vjerojatno da će porezne vlasti prihvati korišteno neizvjesno porezno postupanje, ili predloženo za korištenje od strane subjekta u svojoj poreznoj prijavi. Ako je odgovor potvrđan, Društvo treba utvrditi svoju poreznu poziciju konzistentno sa poreznim tretmanom koji se koristi ili će se koristiti u poreznoj prijavi. Ako odgovor nije potvrđan, Društvo treba reflektirati efekt nesigurnosti u određivanju svoje porezne pozicije koristeći ili najvjerojatniji iznos ili očekivanu vrijednost.

2.3. Novi i revidirani MSFI Standardi koji su objavljeni, ali još nisu na snazi

Objavljeni su novi i prerađeni MSFI-jevi koji još nisu na snazi niti ih je Društvo usvojilo:

- MSFI 17 – Ugovori o osiguranju (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine)
- MSFI 10 – Konsolidirani financijski izvještaji i MRS 28 - Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate – izmjene i dopune – Pridržavački doprinos između imovine investitora i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne završi istraživački projekt o metodi udjela)
- Izmjene MSFI 3 – Poslovna spajanja – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog perioda koje počinje na ili nakon 1. januara 2020. godine i na akvizicije imovine koje se odgađaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene MRS-a 1 – Prezentacija financijskih izvještaja i MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške – Definicija značajnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020. godine)
- Konceptualni okvir – izmjene referenci u konceptualnom okviru na MSFI Standarde (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine).

Uprava ne očekuje da će usvajanje navedenih standarda imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u budućim periodima.

3. Značajne računovodstvene politike

3.1. Osnova sastavljanja

Financijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izvještavanja (MSFI). Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška. Historijski trošak temelji se uglavnom na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Financijski izvještaji su prezentirani u konvertibilnim markama (KM), obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Društva. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583).

Slijedi opis temeljnih računovodstvenih politika.

3.2. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i skupine za prodaju tj. otuđenje razvrstavaju se u imovinu namijenjenu prodaji ako će njihov knjigovodstveni iznos biti nadoknađen prvenstveno prodajom, a ne nastavkom upotrebe. Ovaj se uslov smatra ispunjenim samo kada je predmetna imovina, odnosno skupina namijenjena prodaji trenutno dostupna za prodaju u postojećem stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju ove vrste imovine, odnosno skupine za prodaju i ako je prodaja vrlo vjerojatna.

Uprava mora pokazati svoju čvrstu odluku o prodaji, za koju očekuje da će steći uslove za priznavanje kao okončana prodaja u roku od godinu dana od datuma klasifikacije u tu skupinu.

Dugotrajna imovina (i skupine za prodaju) svrstana u skupinu namijenjenu prodaji iskazuje se po nižoj od njezine prethodne knjigovodstvene vrijednosti i njezine fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje.

3.3. Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihode iz slijedećih značajnjih izvora:

Neslužbeni elektronska verzija

- Prihodi od usluga vodoopskrbe i odvodnje

Prihodi se mjeru temeljeno na visini naknade na koju Društvo očekuje da će ostvariti pravo i isključujući iznose naplaćene u ime trećih strana. Društvo priznaje prihode kada prenese kontrolu nad proizvodom ili uslugom kupcu.

(i) Prodaja usluga

Prihodi od usluga vodoopskrbe i odvodnje sadrže prihode od priključenja, instalacije vodomjera, te fiksne mjesечne naknade uvećano za stvarnu potrošnju (varijabilnu naknadu) temeljem očitanja.

3.4. Najmovi

Najmovi se svrstavaju u finansijske najmove kad god gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prelaze na korisnike najma. Svi drugi najmovi su svrstani u poslovne najmove.

(i) Društvo kao najmoprimac

Društvo procjenjuje da li je ugovor najam ili sadrži najam, na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i povezanu obavezu s najmom u odnosu na sve ugovore o najmu u kojima je najmoprimac, osim za kratkoročne najmove (definirane kao najmove sa trajanjem najma od 12 mjeseci ili kraće) i najmove male vrijednosti. Za ove najmove, Društvo priznaje plaćanja najma kao operativne rashode linearno tokom perioda trajanja najma osim ako neka druga osnova bolje ne predstavlja okvir tokom kojeg za njega postoji korist od iznajmljene imovine. Obaveza po osnovu najma se mjeri na prvi dan trajanja najma po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan, diskontirano po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu. Ako stopu nije lako odrediti, Društvo primjenjuje inkrementalnu kamatu stopu zaduženja.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerjenje obaveze po osnovu najma obuhvaćaju:

- Fiksna plaćanja (uključujući u suštini fiksna plaćanja), umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- Promjenjiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno mjerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja najma;
- Iznose koji se očekuju da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantiranog ostatka vrijednosti;
- Cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerojatnoća da će najmoprimac iskoristiti tu opciju i
- Kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimac iskoristio tu opciju.

Obaveza po osnovu najma se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuje odvojeno od ostalih obaveza. Obaveza po osnovu najma se naknadno mjeri povećanjem knjigovodstvenog iznosa kako bi reflektirao kamatu na obavezu po osnovu najma (koristeći metodu efektivne kamatne stope) i smanjujući knjigovodstveni iznos da bi se reflektirale plaćene obaveze po osnovu najma.

Društvo ponovno mjeri obavezu po osnovu najma diskontiranjem revidiranih plaćanja za najam i to po revidiranoj diskontnoj stopi u slučaju nastanka:

- Promjene trajanja najma, u kom slučaju Društvo revidirana plaćanja najma utvrđuje na osnovu revidiranog trajanja najma;
- Dođe do promjene u budućim plaćanjima po osnovu najma uslijed promjene indeksa ili stope koji su korišteni kod njihovog utvrđivanja i
- Ugovor o najmu je modificiran i modifikacija se ne tretira kao zaseban najam.

Društvo nije imalo takva usklađenja tokom prezentiranih perioda.

Imovina s pravom korištenja uključuje iznos početno mjerene obaveze po osnovu najma, sva plaćanja po osnovu najma izvršena na ili prije prvog dana trajanja najma, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom i sve početne direktnе troškove. Imovina s pravom korištenja se naknadno mjeri po modelu troška.

Kada Društvo ima obavezu demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanje imovine u stanje kakvo iziskuju uslovi sporazuma o najmu, priznaje se rezerviranje u skladu s MRS 37. Ovi troškovi se uključuju u trošak imovine s pravom korištenja, osim ako ti troškovi nisu napravljeni za potrebe proizvodnje zaliha.

Imovina s pravom korištenja se amortizira tokom kraćeg perioda između perioda trajanja najma i korisnog vijeka upotrebe imovine. Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom i ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će Društvo iskoristiti tu opciju, imovina s pravom korištenja se amortizira od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka upotrebe imovine.

Imovina s pravom korištenja se iskazuje odvojeno od ostale imovine. Društvo primjenjuje MRS 36 da bi utvrdilo da li je došlo do umanjenja vrijednosti imovine s pravom korištenja, i priznaje gubitke od umanjenja kako je opisano u računovodstvenim politikama za nekretnine, postrojenja i opremu.

Varijabilna plaćanja koja ne ovise o indeksu ili o stopi se ne uključuju u mjerjenje obaveze po osnovu najma i imovine s pravom korištenja. Povezana plaćanja se priznaju kao stavka ostalih troškova u periodu u kojem se događaj ili uslov zbog kojih nastaje takvo plaćanje.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Kao praktičnu pomoć, MSFI 16 dopušta da najmoprimac ne odvaja komponente najma od onih koji ne čine najam i da umjesto toga svaku komponentu najma i komponente koje nisu najam, obračunava kao jedinstvenu komponentu najma. Društvo nije koristilo ovu praktičnu pomoć.

(ii) Društvo kao najmodavac

Društvo zaključuje ugovore o najmu kao najmodavac povezano sa svojim investicijskim nekretninama. Najmovi u kojima je Društvo najmodavac klasificiraju se kao financijski ili operativni najmovi. Kada se s najmom prenose suštinski svi rizici i koristi povezani s vlasništvom nad predmetnom imovinom najam se klasificira kao financijski najam. Svi drugi najmovi se klasificiraju kao operativni najmovi.

Prihodi po osnovu najma priznaju se linearne tokom perioda trajanja najma. Početni direktni troškovi nastali u vezi s dobivanjem poslovnog najma dodaje se u knjigovodstvenu vrijednost predmetne imovine i priznaju kao rashod tokom trajanja najma.

Društvo priznaje imovinu koja je pod financijskim najmom u svom izvještaju o financijskom položaju i prikazuje je kao potraživanje u iznosu jednakom neto ulaganju i dani najam. Društvo priznaje financijski prihod tokom cijelog trajanja najma na način koji održava stalnu periodičnu stopu povrata od neto ulaganja Društva u najam.

Kada ugovor sadrži komponente najma i komponente koje ne predstavljaju najam, Društvo primjenjuje MSFI 15 da bi alociralo naknadu predviđenu ugovorom na svaku od komponenti.

3.5. Strane valute

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja, transakcije u stranim valutama koje nisu funkcionalna valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog perioda ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju tega perioda. Nemonetarne stavke iskazane po far vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se uključuju u dobit i gubitak perioda u kojem nastaju, osim:

- Tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koji se uključuju u nabavnu vrijednost te imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obaveze po tim zajmovima i kreditima;
- Tečajne razlike po transakcijama koje su zaključene radi zaštite određenih valutnih rizika;
- Tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obaveza iz odnosa s inozemnim dijelovima poslovanja čija namira nije planirana niti izgledna, te koja stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s glavnice u dobit i gubitak.

3.6. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu direktno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, se pripisuje trošku nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova pozajmljivanja čija kapitalizacija je prihvatljiva.

Svi drugi troškovi pozajmljivanja uključuju se u dobit i gubitak perioda u kojem su nastali.

3.7. Državna davanja

Državna davanja se ne priznaju sve dok ispunjenje uslova za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni. Državne potpore se priznaju u dobit i gubitak sistemski kroz period u kojem Društvo troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod. Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uslov da Društvo nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaju u izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih perioda i prenose u dobit i gubitak sistemski i racionalno tokom korisnog vijeka predmetne imovine. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske pomoći Društvu bez budućih povezanih troškova se priznaje u dobit i gubitak perioda u kojem nastane potraživanje po njima.

3.8. Troškovi penzionih naknada i otpremnina

Društvo nema penzionate aranžmane osim onih u okviru penzionog sistema Bosne i Hercegovine.

Kod planova penzionih primanja s definiranim naknadama, troškovi naknada utvrđuju se primjenom metode projicirane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene izvode na kraju svakog izvještajnog perioda. Svako ponovno mjerjenje, koje obuhvaća aktuarske dobitke i gubitke odmah se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju, uz iskazivanje zaduženja ili odobrenja sveobuhvatnoj dobiti perioda u kojem su isti nastali. Ponovno mjerjenje iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ne prenosi se u dobit ili gubitak. Trošak minulog rada ulazi u dobit ili gubitak perioda u kojem je došlo do izmjene plana. Neto kamata izračunava se primjenom diskontne stope na početku perioda na neto obavezu po osnovi definiranih naknada. Troškovi definiranih naknada razvrstavaju se kako slijedi:

- na trošak rada, koji uključuje trošak tekućeg rada, trošak minulog rada, kao i dobitke i gubitke po osnovi smanjenja prava i namire,
- na kamatne prihode ili rashode i
- ponovno mjerjenje.

Društvo prikazuje prve dvije stavke troškova definiranih naknada u sklopu dobiti ili gubitka. Dobici i gubici od smanjenja prava obračunavaju se kao troškovi minulog rada.

3.9. Kratkoročna primanja zaposlenih

Po osnovu primanja koje zaposlenici akumuliraju na osnovu plaća i nadnica, godišnjih odmora i bolovanja priznaje se obaveza u periodu pružanja predmetne usluge u nediskontiranom iznosu primanja za koje se očekuje da će biti isplaćena u zamjenu za navedenu uslugu. Obaveze iskazane po osnovi kratkoročnih primanja mjere se u nediskontiranom iznosu primanja za koja se očekuje da će biti isplaćena u zamjenu za navedenu uslugu.

3.10. Ugovori o financijskim garancijama

Ugovor o financijskim garancijama je ugovor koji od izdavatelja zahtijeva obavljanje određenih isplata kako bi se imatelju nadoknadio nastali gubitak, jer navedeni dužnik ne izvršava uplatu kada dospijeva u skladu s uslovima dužničkog instrumenta. Društvo ugovore o financijskim garancijama početno mjeri po njihovoј fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, Društvo ih mjeri po:

- Iznosu očekivanih rezerviranja za gubitke od umanjenja vrijednosti ili
- Početno priznatom iznosu umanjenom, za, ako je prikladno, kumulativni iznos prihoda priznat u skladu s načelima MSFI-ja 15, ovisno o tome koji je iznos viši.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

3.11. Oporezivanje

Rashod temeljem poreza na dobit je zbir tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza.

(i) Tekući porez

Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od dobiti prije poreza iskazane u izvještaju o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive niti odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na kraju izvještajnog perioda na snazi, odnosno uskoro na snazi.

Priznaje se rezerviranje za ona pitanja za koje je porezni tretman neizvjestan, ali je smatrano vjerojatno da će doći do budućeg odliva sredstva poreznim vlastima. Rezerviranje se mjeri prema najboljoj mogućoj procjeni iznosa za koji se očekuje da će biti plaćen. Procjena se temelji na prosudbi poreznih stručnjaka unutar Društva na osnovu prethodnih iskustava u odnosu na stavke, i u nekim slučajevima temeljeno na neovisnom savjetu poreznog stručnjaka.

(ii) Odgođeni porez

Odgođeni porezi priznaju se temeljem razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza iskazanih u financijskim izvještajima i pripadajućih poreznih osnovica korištenih za izračunavanje oporezive dobiti. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju po svim privremenim oporezivim razlikama, a odgođena porezna imovina priznaje se do visine vjerojatnog iznosa oporezive dobiti raspoložive za korištenje odbitnih privremenih razlika.

Odgođene porezne obaveze se priznaju i temeljem oporezivih privremenih razlika povezanih s ulaganjima u ovisna i pridružena društva te udjelima u zajedničkim potyhatima, izuzev u slučaju kad je Društvo u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz odbitnih privremenih razlika povezanih s takvim ulaganjima i udjelima se priznaje samo do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje olakšice temeljem privremenih razlika i ako se njihovo poništenje očekuje u doglednoj budućnosti.

Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine provjerava se na kraju svakog izvještajnog perioda i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će biti raspoloživ kao dostatna oporeziva dobit koja bi omogućila povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obaveze obračunavaju se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze, odnosno realizacije sredstva a na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na kraju izvještajnog perioda na snazi ili u postupku donošenja.

Utvrđivanje odgođenih poreznih obaveza i odgođene porezne imovine odražava porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Društvo na kraju izvještajnog perioda očekuje ostvariti povrat knjigovodstvenog iznosa svoje imovine, odnosno podmiriti knjigovodstveni iznos svojih obaveza.

(iii) Tekući i odgođeni porezi tekuće godine

Tekući i odgođeni porezi se priznaju u dobit i gubitak, osim poreza koji se odnose na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili direktno u kapitalu, u kom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno direktno u kapitalu.

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

3.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju.

Kada sastavni dijelovi nekih predmeta nekretnina, postrojenja i opreme budu zamijenjeni u redovnim razmacima, Društvo ih amortizira zasebno utemeljeno na njihovom specifičnom vijeku trajanja. Pored toga, kada se obavlja veliki pregled, trošak tog pregleda se priznaje u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva kao trošak zamjene ako su zadovoljeni kriteriji za priznavanje. Svi drugi troškovi popravke i održavanja se priznaju kao rashod u trenutku nastanka događaja.

Dugotrajna materijalna imovina u izgradnji namijenjena proizvodnji, isporuci ili za administrativne ili još neutvrđene svrhe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke, odnosno nabavna vrijednost obuhvata trošak naknade za profesionalne usluge te kod kvalificirane imovine troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu s računovodstvenom politikom Društva.

Dugotrajna materijalna imovina u izgradnji se nakon dovršetka i kad je spremna za upotrebu prenosi na nekretnine, postrojenja i opremu. Amortizacija dugotrajne materijalne imovine u pripremi, koja se obračunava na istoj osnovi kao i za ostale nekretnine, započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu.

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira.

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i dugotrajne imovine u pripremi, otpisuje tokom procijenjenog vijeka upotrebe primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

- Kanali 40 do 53 godine
- Cjevovodi 40 do 53 godine
- Rezervoari, burari 76 godina
- Vozila i transportna sredstva 7 do 10 godina
- Pogoni i oprema 5 do 50 godina

Procijenjeni vijek upotrebe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije preispituju se na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih procjena obračunavaju prospektivno.

Imovina s pravom korištenja amortizira se tokom očekivanog vijeka upotrebe ili do isteka perioda najma, ovisno od toga koji je od ovih perioda kraći. Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom na najmoprimca do kraja trajanja najma, odnosno ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će najmoprimac iskoristiti opciju otkupa, najmoprimac predmetnu imovinu amortizira od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka trajanja imovine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se prestaju priznavati prilikom prodaje ili kada se od njihove kontinuirane upotrebe više ne očekuju buduće ekonomске koristi. Dobit ili gubitak od prodaje ili rashodovanja stavke nekretnina, postrojenja i opreme se utvrđuje kao razlika između priliva ostvarenih prodajom i knjigovodstvene vrijednosti predmetnog sredstva koja se priznaje u dobit ili gubitak.

(i) Investicijske nekretnine

Ulaganja u nekretnine, tj. investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi zarade od zakupnina/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene mјere se kod prvog knjiženja po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Za mјerenje nakon početnog priznavanja ulaganja u nekretnine su iskazane po modelu troška.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz upotrebe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak perioda u kojem se nekretnina prestala priznavati.

(ii) Odvojeno stečena nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Odvojeno stečena nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

(iii) Prestanak priznavanja nematerijalne imovine

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njegovom upotrebom ili prodajom ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priliva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak perioda u kojem se stavka prestala priznavati.

3.13. Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na kraju svakog izvještajnog perioda, Društvo provjerava knjigovodstvene vrijednosti svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procjeniti, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina Društva se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac, ili ako je to moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe i ona koja još nije raspoloživa za upotrebu se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje te svaki put kada postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u upotrebi. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije.

Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se uračunava u dobit ili gubitak, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.14. Zalihe

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno od toga što je niže. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke, troškovi konverzije i drugi troškovi koji nastaju prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe ne sadrže troškove pozajmljivanja. Troškovi nabavke se određuju primjenom metode ponderiranog prosječnog troška.

Neto ostvariva vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja.

Nedovršenu proizvodnju čine proizvodi koji su djelomično dovršeni (proizvodi na šuma panju). U troškove proizvodnje uključuju se direktni i indirektni troškovi prema ključu. Gotovi proizvodi su spremni za prodaju.

3.15. Financijski instrumenti

Finacijska imovina i financijske obaveze priznaju se kada Društvo postane stranom ugovornih odredbi instrumenta.

Finacijska imovina i financijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi direktno povezani s pribavljanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obaveza (osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak) dodaju se, odnosno oduzimaju, kako je odgovarajuće, od fer vrijednosti kod prvog priznavanja. Transakcijski troškovi direktno povezani sa stjecanjem financijske imovine ili financijskih obaveza koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak odmah se priznaju u dobit ili gubitak.

3.16. Finacijska imovina Nečljučena elektronska verzija

Sve redovne kupovine ili prodaja financijske imovine se priznaju i prestaju priznavati na osnovi datuma trgovanja.

Redovne kupovine ili prodaja financijske imovine su kupovina ili prodaja financijske imovine koji zahtijevaju isporuku imovine unutar vremenskog okvira uspostavljenog od strane regulatora ili konvencijom na tržištu.

Sva priznata financijska imovina se mjeri naknadno u potpunosti po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti, ovisno od klasifikacije financijske imovine.

(i) Klasifikacija financijske imovine

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uslove se naknadno mjeru po amortiziranom trošku:

- Finacijska imovina koja se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova i
- Ugovornim uslovima financijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeće uslove se naknadno mjeru po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

- Finacijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine i
- Ugovornim uslovima financijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Prema zadanim, sva druga financijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Unatoč prethodno navedenom, Društvo može napraviti sljedeći neopozivi izbor/ odluku pri početnom priznavanju finansijske imovine:

- Društvo može neopozivo izabrati da prezentira naknadne promjene u fer vrijednosti ulaganja u vlasnički instrument u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako su određeni kriteriji ispunjeni i
- Društvo može neopozivo odrediti dužničke instrumente koji ispunjavaju kriterije po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ako tako eliminira ili značajno smanjuje računovodstvenu neusklađenost.

(ii) Amortizirani trošak i metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak dužničkog instrumenta i prihod od kamata raspoređuje kroz relevantni period.

Za finansijsku imovinu koja nije kupljena ili nastala finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke (odnosno imovina koja je kreditno umanjena pri početnom priznavanju), efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontira buduća novčana plaćanja ili primanja (uključujući sve naknade i plaćene i primljene iznose kao forma integralnog dijela efektivne kamatne stope, transakcijskih troškova i drugih premija i diskonta) isključujući očekivane kreditne gubitke, tokom očekivanog vijeka trajanja dužničkog instrumenta, ili, gdje je primjenjivo, kraćeg perioda, na bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju. Za kupljenu ili nastalu finansijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke, efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik se računa diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući očekivane kreditne gubitke, na amortizirani trošak dužničkog instrumenta pri početnom priznavanju.

Amortizirani trošak finansijske imovine je iznos po kojem se mjeri finansijska imovina pri početnom priznavanju umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju korištenjem metode efektivne kamatne stope svih različitih početnih iznosa i iznosa do priječa, usklađeno za sve gubitke od umanjenja. Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je amortizirani trošak finansijske imovine prije usklađivanja za gubitke od umanjenja.

Prihod od kamata se priznaje primjenjujući metodu efektivne kamatne stope za dužničke instrumente mjerene naknadno po amortiziranom trošku i po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Za finansijsku imovinu osim kupljene ili nastale finansijske imovine umanjene za kreditne gubitke, kamatni prihod se priznaje primjenjujući metodu efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine, osim za finansijsku imovinu koja je naknadno postala finansijska imovina umanjene vrijednosti. Za finansijsku imovinu koja je naknadno postala finansijska imovina umanjene vrijednosti, kamatni prihod se priznaje primjenjujući efektivnu kamatnu stopu na amortizirani trošak finansijske imovine. Ako se, u naknadnim izvještajnim periodima, kreditni rizik za kreditno umanjenu finansijsku imovinu poboljša, tako da finansijska imovina nije više kreditno umanjena, kamatni prihod se priznaje primjenjujući efektivnu kamatnu stopu na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine.

Za kupljenu ili nastalu finansijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke, Društvo priznaje kamatni prihod primjenom efektivne kamatne stope usklađene za kreditni rizik na amortizirani trošak finansijske imovine pri početnom priznavanju. Izračun ne poništava bruto osnovu čak i ako se kreditni rizik finansijske imovine naknadno poboljša tako da finansijska imovina više nije kreditno umanjena.

Prihodi od kamata se priznaju u dobiti ili gubitku i uključuju u stavku „finansijski prihodi – kamatni prihodi“.

(iii) Vlasnički instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Pri početnom priznavanju, Društvo može napraviti neopoziv izbor (po svakom instrumentu posebno) da klasificira ulaganja u vlasničke instrumente kao mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ovakva klasifikacija nije dopuštena ako vlasnički instrument nije namijenjen za trgovinu niti nepredviđena naknada koju je priznao stjecatelj u poslovnom spajanju. Ulaganja u vlasničke instrumente se inicialno mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uvećano za troškove transakcije. Naknadno, ona se mjere po fer vrijednosti sa dobicima i gubicima koji nastaju iz promjena u fer vrijednosti priznatim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju se kao nerealizirani dobici/ gubici. Kumulativni dobici ili gubici se ne reklasificiraju u dobit ili gubitak po otuđenju investicije, umjesto toga, oni se prenose u akumulirani dobitak/ gubitak. Dividende na ove investicije u vlasničke instrumente se priznaju u dobiti ili gubitak u skladu s MSFI 9 u okviru financijskih prihoda.

Društvo je klasificiralo sve investicije u vlasničke instrumente koji se ne drže radi trgovanja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit pri početnom priznavanju.

(iv) Tečajni dobici i gubici

Knjigovodstveni iznos financijske imovine koja je denominirana u stranoj valuti se određuje u toj stranoj valuti i prevodi po promptnom tečaju na svaki izvještajni datum. Posebno:

- Za financijsku imovinu po amortiziranom trošku, tečajne razlike se priznaju dobiti ili gubitku;
- Za financijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti, tečajne razlike se priznaju u dobiti ili gubitku;
- Za dužničke instrumente koji se priznaju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, tečajne razlike na amortizirani trošak tog dužničkog instrumenta se priznaju u dobiti ili gubitku;
- Za instrumente kapitala koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, tečajne razlike se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(v) Umanjenje financijske imovine

Društvo priznaje gubitke od umanjenja za očekivane kreditne gubike na ulaganja u dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, kao i za ugovore o financijskim garancijama. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka se mjeri na svaki izvještajni datum kako bi reflektirao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja za povezane financijske instrumente.

Društvo uvijek priznaje očekivane kreditne gubitke (ECL) za cijeli period trajanja za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu. Očekivani kreditni gubici od ove financijske imovine se procjenjuju koristeći matricu vrijednosnog usklađenja temeljeno na historijskim podacima i postojećim tržišnim uslovima specifičnim za dužnike, općim ekonomskim uslovima i procjeni tekućih i budućih razvitaka stanja na svaki izvještajni datum, uključujući vremensku vrijednost novca gdje je odgovarajuće.

Za svu drugu financijsku imovinu Društvo priznaje očekivane kreditne gubitke (ECL) za cijeli period trajanja ako je došlo do značajnog povećanja u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Međutim, ako se kreditni rizik nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo mjeri gubitke od umanjenja za taj financijski instrument u iznosu jednakom 12- mjesечnim očekivanim kreditnim gubicima.

Gubici za cijeli period trajanja predstavljaju očekivane kreditne gubitke koji će rezultirati iz svih mogućih događaja neispunjerenja tokom očekivanog vijeka financijskog instrumenta. Suprotno tome, očekivani kreditni gubici u 12-mjesечnom periodu predstavljaju dio kreditnih gubitaka koji nastaju iz neispunjerenja obaveza povezanih s financijskim instrumentima koji su mogući unutar 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

(vi) Značajno povećanje kreditnog rizika

U procjeni da li se kreditni rizik financijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo uspoređuje rizik neispunjerenja obaveza povezanih sa financijskim instrumentom na izvještajni datum s rizikom neispunjerenja obaveza povezanih sa financijskim instrumentom na datum početne primjene. U određivanju ove procjene, Društvo razmatra kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i mogu se podržati, uključujući historijsko iskustvo i buduće informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora. Buduće informacije koje se razmatraju uključuju budući razvitak branše u kojoj povjerioc Društva posluju, dobiveno iz izvještaja ekonomskih eksperata, financijskih analitičara, vladinih tijela, organizacija koje provode istraživanja i sličnih organizacija, kao i razmatranje različitih eksternih izvora stvarnih i projiciranih ekonomskih informacija koje se odnose na poslovanje Društva.

Posebno, sljedeće informacije se uzimaju u obzir kada se procjenjuje da li se kreditni rizik značajno povećao od datuma početne primjene:

- Stvarna ili očekivana značajna promjena eksternog (ako je raspoloživo) ili internog kreditnog rejtinga financijskih instrumenata,
- Značajno pogoršanje u eksternim tržišnim indikatorima kreditnog rizika za pojedinačne financijske instrumente,
- Postojeće ili očekivane negativne promjene u poslovnim, financijskim ili ekonomskim uslovima za koje se očekuje da uzrokuju značajno smanjenje u sposobnosti dužnika da izmiri svoje obaveze,
- Stvarno ili očekivano pogoršanje u operativnom rezultatu dužnika,
- Značajno povećanje kreditnog rizika drugog financijskog instrumenta istog dužnika,
- Stvarna ili očekivana negativna promjena regulatornog, ekonomskog ili tehnološkog okruženja dužnika kojom nastaje značajna promjena sposobnosti dužnika da ispunji svoje dužničke obaveze.

Neovisno o rezultatu prethodne procjene, Društvo prepostavlja da se kreditni rizik financijske imovine značajno povećao od početne primjene ako ugovorni novčani tokovi kasne više od 30 dana, osim ako Društvo nema razumne informacije koje se mogu podržati koje ukazuju na suprotno.

Bez obzira na prethodno navedeno, Društvo prepostavlja da se kreditni rizik povezan s financijskim instrumentima nije značajno povećao od datuma početnog priznavanja ako je određeno da financijski instrument ima nizak rizik na datum izvještavanja. Financijski instrument ima nizak rizik ako:

- Financijski instrument ima nizak rizik neispunjerenja,
- Dužnik ima jak kapacitet da ispuni svoje obaveze prema ugovornom novčanom toku u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene privrednih i poslovnih uslova u dugom roku mogu, ali neće nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimatelja u ispunjavanju svojih obaveza prema ugovornom novčanom toku.

Društvo smatra da financijski instrument ima nizak rizik kada imovina ima eksterni kreditni rejting „ulagačkog stepena“, u skladu sa globalnom definicijom ili ako eksterni kreditni rejting nije raspoloživ, imovina ima unutarnji kreditni rejting „naplativo“. Naplativo znači da suprotna strana ima jaku financijsku poziciju i da nema dospjelih iznosa.

Društvo redovno nadzire efektivnost korištenih kriterija da bi identificiralo da li je bilo značajnog povećanja u kreditnom riziku i revidira ih kako je odgovarajuće da bi osiguralo da su kriteriji sposobni identificirati povećanje u kreditnom riziku prije prekoračenja roka dospjeća.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

(vii) Definicija neispunjena obaveza

Društvo razmatra sljedeće kao formiranje događaja neispunjena za interno upravljanje kreditnim rizikom jer historijsko iskustvo ukazuje na to da financijska imovina koja ispunjava bilo koji od sljedećih kriterija uglavnom nije nadoknadiva:

- Gdje postoji kršenje financijskih uslova od strane dužnika i
- Informacije interno razvijene ili iz eksternih izvora ukazuju da dužnik vjerojatno neće platiti svojim povjeriocima, uključujući i Društvu, u potpunosti (bez uzimanja u obzir bilo kakvog kolateralu kojeg drži Društvo).

Bez obzira na prethodnu analizu, Društvo smatra da se neispunjena dogodilo kada je financijska imovina više od 90 dana dospjela osim ako Društvo nema razumne i pouzdane podatke kojima će demonstrirati primjerenije mjerilo za dulje neispunjavanje obaveza.

(viii) Financijska imovina umanjena za kreditne gubitke

Financijska imovina koja je kreditno umanjena kada se dogodio jedan ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na buduće procijenjene novčane tokove od financijske imovine. Dokazi da je financijska imovina kreditno umanjena uključuju dostupne podatke o sljedećim događajima:

- Značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika,
- Povreda ugovora, na primjer neispunjena obaveze ili prekoračenje dospijeća,
- zajmodavac(i) zajmoprimca, iz ekonomskih ili ugovornih razloga koji se odnose na financijske poteškoće zajmoprimca, nakon što je zajmoprimcu odobrio koncesiju(e) koju zajmodavci ne bi mogli uzeti u obzir;
- Vjerojatno je da će dužnik pokrenuti stečajni postupak i drugu financijsku reorganizaciju ili
- Nestanak aktivnog tržista za tu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

(ix) Politika otpisa

Društvo otpisuje financijsku imovinu kada postoje informacije da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i nema razumna očekivanja za nadoknadu, odnosno kada je nad dužnikom pokrenut proces likvidacije ili je u postupku stečaja, ili u slučaju potraživanja od kupaca kada su iznosi potraživanja stariji više od dvije godine, ovisno što prije nastupi. Otpisana financijska imovina može i dalje biti predmetom aktivnosti povezanih s naplatom u skladu s politikom Društva, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je odgovarajuće. Bilo koja naplata se priznaje u dobiti ili gubitku.

(x) Mjerenje i priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitka je funkcija vjerojatnosti neispunjena, iznosa gubitka kada postoji neispunjena, i izloženosti neispunjenu. Procjena vjerojatnosti neispunjena i iznosa gubitka se temelji na historijskim podacima uskladeno s budućim informacijama kako je prethodno opisano. Što se tiče izloženosti neispunjenu, za financijsku imovinu, ovo se prezentira od bruto knjigovodstvene vrijednosti na izvještajni datum. Za financijsku imovinu, očekivani kreditni gubitak se procjenjuje kao razlika između ugovornih novčanih tokova koji su dospjeli u skladu s ugovorom i novčanih tokova koje Društvo očekuje da će primiti, diskontirano po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi.

Ako je Društvo mjerilo gubitke od umanjenja za financijski instrument u iznosu jednakom očekivanom kreditnom gubitu tokom vijeka trajanja u prethodnom izvještajnom periodu, ali odluči da uslovi za mjerenje očekivanog kreditnog gubita tokom vijeka trajanja u izvještajnom periodu više nisu primjenjivi, Društvo mjeri gubitke od umanjenja u iznosu jednakom 12 – mjesечnim očekivanim kreditnim gubicima na datum izvještavanja, osim za imovinu za koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Društvo priznaje dobitke i gubitke od umanjenja u dobiti i gubitku za sve financijske instrumente uz odgovarajuću prilagodbu njihove knjigovodstvene vrijednosti kroz konto ispravke vrijednosti, osim za investicije u dužničke instrumente koje se mjere po fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za koje se gubici od umanjenja priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumuliraju u rezerve, i ne smanjuje se knjigovodstvena vrijednost financijske imovine u izvještaju o financijskom položaju.

(xi) Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada, i samo kada ističu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine, ili prenosi financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt. Ako Društvo niti prenosi niti zadržava sve rizike i koristi od vlasništva i nastavlja kontrolirati prenesenu imovnu, Društvo priznaje učešće u imovini i povezanu obavezu u iznosima koje može morati platiti. Ako Društvo zadržava suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom u prenesenoj imovini, Društvo nastavlja priznavati financijsku imovinu i također priznaje založena pozajmljivanja za primljene prilive.

Po prestanku priznavanja imovine mjerene po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i zbira primljene naknade i potraživanja se priznaje u dobiti ili gubitku. Dodatno, po prestanku priznavanja investicije u dužničke instrumente klasificirane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, prethodno priznati kumulativni dobici i gubici u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se u dobit ili gubitak.

Nasuprot tome, po prestanku priznavanja investicija u vlasničke instrumente za koje je Društvo izabralo da se pri početnom priznavanju mijere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobici i gubici prethodno akumulirani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se ne reklasificiraju u dobit ili gubitak, već se prenose u zadržanu dobit.

3.17. Financijske obaveze i kapital

(i) Razvrstavanje u obaveze ili u kapital

Dužnički i vlasnički instrumenti koje Društvo izdaje se razvrstavaju ili u financijske obaveze, ili u kapital, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma te definicijama financijske obaveze i vlasničkog instrumenta.

(ii) Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obaveza.

(iii) Financijske obaveze

Sve financijske obaveze se naknadno mijere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

(iv) Financijske obaveze mjerene naknadno po amortiziranom trošku

Financijske obaveze se naknadno mijere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda koja se koristi u izračunu amortiziranog troška financijske obaveze i pri alociranju troškova od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade i plaćene ili primljene iznose između strana ugovora koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove, i sve druge premije i diskonte) tokom očekivanog vijeka financijske obaveze, ili (gdje je primjenjivo), kraćeg perioda, na amortizirani trošak financijske obaveze.

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

(v) Prestanak priznavanja financijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati financijske obaveze samo i isključivo onda kada su obaveze plaćene, poništene ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene obaveze i plaćene naknade te obaveze za naknadu uključuje se u dobit ili gubitak.

Kada Društvo zamijeni postojećeg zajmodavca jednog dužničkog instrumenta s drugim sa suštinski različitim uslovima, takva zamjena se obračunava kao gašenje izvorne financijske obaveze i priznavanje nove financijske obaveze. Slično tome, Društvo obračunava suštinsku modifikaciju uslova postojeće financijske obaveze ili dijela iste kao gašenje izvorne financijske obaveze i priznavanje nove financijske obaveze. Pretpostavlja se da su uslovi značajno drugačiji ako diskontirana sadašnja vrijednost novčanih tokova u skladu s novim uslovima, uključujući sve plaćene naknade neto od primljenih naknada i diskontirani koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu je najmanje 10% drugačija od diskontirane sadašnje vrijednosti preostalog novčanog toka originalne financijske obaveze. Ako modifikacija nije suštinska, razlika između: (1) knjigovodstvenog iznosa obaveza prije modifikacije i (2) sadašnje vrijednosti novčanih tokova nakon modifikacije se priznaju u dobiti ili gubitku kao modifikacijska dobit ili gubitak unutar ostalih dobitaka i gubitaka.

3.18. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je proizašla iz prošlih događaja, kada je vjerojatno da će Društvo namiriti tu obavezu i kad je iznos obaveze moguće pouzdano procijeniti.

Iskazani iznos rezerviranja odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi namire sadašnje obaveze na kraju izvještajnog perioda uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obavezom. Ako se rezerviranje mjeri koristeći procjenu odliva novca potrebnog za namiru sadašnje obaveze, knjigovodstveni iznos obaveze je sadašnja vrijednost tih novčanih odliva (kad je učinak vremenske vrijednosti novca materijalno značajan). Kad se od treće strane očekuje povrat nekih ili svih ekonomskih koristi koje su potrebne da bi se rezerviranje pokrilo, povezano potraživanje se priznaje kao sredstvo ako je gotovo u potpunosti izvjesno da će nadoknada biti primljena te ako je iznos potraživanja moguće pouzdano odrediti.

3.19. Štetni ugovori

Sadašnje obaveze koje proizlaze iz štetnih ugovora se priznaju i mjere kao rezerviranja. Štetnim ugovorom se smatra ugovor po kojem kod Društva nastaju neizbjegni troškovi ispunjenja ugovornih obaveza u iznosima višim od ekonomskih koristi koje Društvo temeljem ugovora očekuje ostvariti.

4. Kritične računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Kod primjene računovodstvenih politika Društva opisanih u Bilješci 3, Uprava Društva dužna je davati prosudbe, izvoditi procjene i pretpostavke o knjigovodstvenim izvorima imovine i obaveza koji nisu trenutno vidljivi iz drugih izvora. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na iskustvu iz prethodnih perioda i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnima. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke iz kojih su procjene izvedene kontinuirano se preispituju. Promjene računovodstvenih procjena se priznaju u periodu revidiranja procjene ako utiču samo na taj period ili u periodu revidiranja procjene i u budućim periodima ako utiču na tekuće i na buduće periode.

4.1. Kritične prosudbe u primjeni računovodstvenih politika Društva

Slijedi opis kritičnih prosudbi Uprave, osim onih koje uključuju procjene, u procesu primjene računovodstvenih politika Društva koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u financijskim izvještajima:

(i) Kapitalizacija troškova posudbe

Društvo kapitalizira troškove pozajmljivanja koji se modu direktno pridodati nabavci ili izgradnji kvalificirane imovine.

(ii) Procjena poslovnog modela

Klasifikacija i mjerjenje financijske imovine ovise o rezultatima testa samo plaćanje kamate i glavnice (SPPI) i testa poslovnog modela. Društvo određuje poslovni model na razini koja reflektira kako se upravlja financijskom imovinom Društva zajedno sa postizanjem određenih poslovnih ciljeva. Ova procjena uključuje procjenu koja reflektira sve relevantne dokaze uključujući kako se ocjenjuje i uspješnost imovine, rizike povezane sa uspješnošću imovine i kako se ovim rizicima upravlja i kako su menadžeri imovine kompenzirani. Društvo analizira financijsku imovinu mjereno po amortiziranim trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koji se prestaju priznavati prije njihovog dospjeća da bi razumjelo razloge otuđenja i da li su razlozi konzistentni s ciljem poslovanja zbog kojeg se imovina drži. Monitoring je dio kontinuirane procjene Društva o tome da li je poslovni model u kojem se preostala financijska imovina drži odgovarajući i ako nije odgovarajući da li je bilo promjena u poslovnom modelu i na ovaj način prospektivne promjene u klasifikaciji ove imovine. Nije bilo takvih promjena u izvještajnom periodu.

(iii) Značajno povećanje u kreditnom riziku

Očekivani kreditni gubici su gubici od umanjenja jednaki 12- mjesecnim očekivanim kreditnim gubicima za imovinu iz razine 1 (naplativi), ili očekivanim kreditnim gubicima za cijeli period trajanja financijskog instrumenta za imovinu razine 2 (otežana naplativost) ili razine 3 (upitna naplativost). Imovina se pomjera u razinu 2 kada se kreditni rizik značajno povećao od početnog priznavanja. MSFI 9 ne objašnjava šta čini značajno povećanje u kreditnom riziku. U procjeni da li se kreditni rizik imovine značajno povećao, Društvo uzima u obzir kvalitativne i kvantitativne razumne i dokazive informacije orientirane na budućnost.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

4.2. Glavni izvori neizvjesnosti procjena

U nastavku su iznesene ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i drugi glavni izvori neizvjesnosti procjena na kraju izvještajnog perioda koji nose znatan rizik materijalno značajnog usklađenja knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza u idućoj finansijskoj godini.

(i) Korisni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na historijskom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvitu i promjenama u širim i industrijskim čimbenicima. Primjerenošt procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Ovo je važna računovodstvena procjena, budući da uključuje pretpostavke o tehnološkom razvitu i značajno ovisi o investicijskim planovima Društva.

Nadalje, s obzirom na značaj udjela imovine Društva koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti značajan za finansijski položaj i rezultate poslovanja Društva. Nije bilo promjena u računovodstvenim procjenama tokom izvještajnog perioda.

(ii) Rezerviranja za sudske sporove

Rezerviranja za sudske sporove se temelje na izvještaju pravnog stručnjaka, uzimajući u obzir vrijednosti potraživanja i vjerojatnost odliva resursa koji će biti potrebni za podmirenje obaveze.

(iii) Rezerviranja za poreze

Tekuća rezerviranja za poreze odnose se na procjenu Uprave iznosa plativog poreza na otvorenu poreznu poziciju gdje se obaveze trebaju uskladiti sa poreznom upravom. Nesigurna porezna stavka za koju je priznato rezerviranje, odnosi se uglavnom na interpretaciju poreznih propisa u odnosu na transakcije Društva. Zbog nesigurnosti koja je povezana sa takvim poreznim stavkama, postoji mogućnost da po zaključenju otvorenog poreznog pitanja na budući datum, konačni ishod bude značajno drugačiji.

(iv) Izračun gubitaka od umanjenja

Kod mjerjenja očekivanih kreditnih gubitaka Društvo koristi razumne i činjenične informacije usmjerene prema budućnosti, koje se temelje na pretpostavkama o budućim kretanjima različitih ekonomskih pokazatelja i načina na koji će ovi pokazatelji utjecati jedan na drugi.

Gubitak po osnovu neispunjerenja je gubitak koji nastaje neispunjerenjem. Temelji se na razlici između dospjelih ugovorenih novčanih tokova i onih koje očekuje da će primiti, uzimajući u obzir novčane tokove iz kolaterala i integralnih kreditnih poboljšanja.

Vjerojatnost neispunjavanja je ključni input u mjerenu očekivanih kreditnih gubitaka. Vjerojatnost neispunjavanja je procjena neispunjavanja tokom određenog perioda, izračun uključuje historijske podatke, pretpostavke i očekivanja o budućim događajima.

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

5. Prihodi

Društvo ostvaruje svoje prihode iz ugovora s kupcima za prijenos usluga tokom vremena i u određenom trenutku od sljedećih usluga:

	2019	2018
Prihodi od prodaje učinaka	1.758.984	1.708.979
	1.758.984	1.708.979

5.1. Analiza prihoda po glavnim proizvodima i uslugama

	2019	2018
Prihodi od fakturirane vode	1.100.506	1.124.316
Prihodi od naknade za održavanje mjernog mjeseta	253.924	250.826
Prihodi od kanalizacije	137.557	139.664
Distribucija vode	154.107	74.754
Gradska vodovodna mreža	82.915	91.781
Usluge čišćenja	15.255	19.514
Ostali prihodi	14.720	8.124
	1.758.984	1.708.979

5.2. Informacije o teritorijalnim područjima

Društvo posluje najznačajnijim dijelom u jednom glavnom području Republike Bosne i Hercegovina (matičnoj državi).

	Prihodi od vanjskih kupaca	
	2019	2018
Bosna i Hercegovina	1.758.984	1.708.979
	1.758.984	1.708.979

5.3. Informacije o najvećim kupcima

U prihode od direktnе prodaje usluga vode i odvodnje Društva u iznosu od 1.758.984 KM (u 2018. godini: 1.708.979 KM) uključeni su prihodi od oko 1,1 mil. KM (2018: oko 1,1 mil. KM) ostvareni prodajom fizičkim i pravnim licima.

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

6. Dobit perioda

Dobit tekuće godine iz aktivnih dijelova poslovanja utvrđena nakon usklađenja za stavke koje uvećavaju ili umanjuju dobit:

	2019	2018
Državna davanja priznata kao prihod	223.637	233.341
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	340.633	350.819
Troškovi zaliha priznati kao rashod i ostali materijalni troškovi	474.482	384.083
Troškovi materijalnih prava (primanja) zaposlenih (vidjeti bilješku 7)	984.658	1.031.975
Gubici od umanjenja potraživanja od kupaca	1.263	14.001
	2.024.673	2.014.219

- (i) Od toga prihodi po osnovu ukidanja odgođenog priznavanja prihoda u vezi s amortizacijom donirane dugotrajne imovine u iznosu od 112.718 KM.

7. Troškovi zaposlenih

	2019	2018
Ostala materijalna prava zaposlenih	984.658	1.031.975
Ukupni troškovi materijalnih prava (primanja) zaposlenih	984.658	1.031.975

Broj zaposlenih na 31. decembar 2019. godine u Društvu je bio 46 (2018. godine: 49).

8. Ostali operativni troškovi

	2019	2018
Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	20.462	6.065
Troškovi usluga održavanja	14.381	28.796
Troškovi reklame i sponzorstva	917	917
Troškovi neproizvodnih usluga	56.316	51.087
Troškovi reprezentacije	1.132	608
Troškovi premija osiguranja	9.173	8.879
Troškovi platnog prometa	1.979	2.143
Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	7.446	9.784
Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica	13.023	9.047
Ostali nematerijalni troškovi	658	590
	125.487	117.916

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

9. Finansijski rashodi

	2019	2018
Kamate po prekoračenjima i bankovnim kreditima	16.942	19.247
Kamate na obaveze temeljem finansijskog najma	12.458	14.254
Ukupni kamatni rashodi po finansijskim obvezama koje se ne vode fer vrijednosti kroz dobit i gubitak	29.400	33.501
	29.400	33.501
Ostali finansijski troškovi	1.281	22
	30.681	33.523

10. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Zgrade	Postrojenja i oprema	U pripremi	Ukupno
Nabavna ili procijenjena vrijednost					
Stanje 1. januara 2018.	49.338	11.901.112	2.431.262	132.788	14.514.500
Povećanja	0	74.952	192.122	182.346	449.420
Prijenos na imovinu u upotrebi	0	0	0	-242.476	-242.476
Stanje 31. decembra 2018.	49.338	11.976.064	2.623.384	72.658	14.721.444
Povećanja	0	72.916	3.700	99.619	176.235
Prijenos na imovinu u upotrebi	0	0	0	-76.358	-76.358
Stanje 31. decembra 2019.	49.338	12.048.980	2.627.084	95.919	14.821.321
Akumulirani ispravak vrijednost zbog amortizacije i umanjenja vrijednosti					
Stanje 1. januara 2018.	0	3.222.905	1.909.874	0	5.132.779
Amortizacija tekuće godine	0	245.824	104.724	0	350.548
Stanje 31. decembra 2018.	0	3.468.730	2.014.598	0	5.483.328
Amortizacija tekuće godine	0	247.319	93.032	0	340.351
Stanje 31. decembra 2019.	0	3.716.049	2.107.630	0	5.823.679

10.1. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi

Uključeno u vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi na dan 31. decembra 2019. godine je iznos od 95.919 KM (2018. godine: 72.658 KM) koji se odnosi na izdatke za nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi.

10.2. Vlasništvo nad komunalnom vodnom infrastrukturom

Do datuma finansijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave nije donijela odluku o prijenosu svih komunalnih vodnih građevina u svom vlasništvu na Društvo kao javnog isporučitelja vodne usluge, niti je na drugi način regulirano računovodstveno i pravno pitanje komunalnih vodnih građevina koje nisu iskazane u finansijskim izvještajima Društva, a koje Društvo koristi za obavljanje djelatnosti i za koje Društvo ima obavezu održavanja istih. Uslijed navedenog, u finansijskim izvještajima Društva na dan 31. decembar 2019. godine nije iskazana sva vrijednost dugotrajne imovine koja se odnosi na komunalne vodne građevine i kojom Društva upravlja, niti je evidentirana bilo kakva obaveza po ovom osnovu.

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

11. Zalihe

	2019	2018
Sirovine i materijal	68.578	141.998
	68.578	141.998

Nabavna vrijednost zaliha koja je u tekućoj godini priznata kao rashod iznosi 238.907 KM (155.830 KM za godinu koja završava na dan 31. decembra 2018. godine).

12. Potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja

12.1. Potraživanja od kupaca

	2019	2018
Potraživanja od kupaca	539.171	534.527
	539.171	534.527
Ostala potraživanja	0	3.442
	539.171	537.969

Potraživanja od kupaca iskazana su po amortiziranom trošku. Na zakašnjele uplate Društvo ima pravo obračunati zakonske zateznice (amrate). Kod utvrđivanja mogućnosti naplate potraživanja u obzir se uzima djelatnost iz koje je utvrđeno potraživanje ili da li se radi o fizičkom licu.

Komunalna djelatnost je regulirana posebnim zakonima i potraživanja nisu osiguranja financijskim instrumentima. Struktura potraživanja do kupaca se analizira minimalno 2 puta godišnje, po dospjelim nenaplaćenim potraživanjima šalju se opomene kupcima, a za sumnjiva i sporna potraživanja pokreće se postupak prisilne naplate dospjelih potraživanja (izvršenja i sudske tužbe).

Zbog specifične djelatnosti koje Društvo obavlja od ukupne fakturirane realizacije, samo voda, odvodnja i naknada predstavljaju prihod Društva, dok su ostali elementi računa prolazne stavke koje Društvo prikuplja u skladu s primjenjivim propisima. Te se naknade evidentiraju u računovodstvu samo ako prolazne stavke (efekt je u bilansu stanja).

Društvo evidentira ispravku za sva potraživanja koja su predstavljala njegov prihod starija od 365 dana,

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

13. Pozajmljivanja

	2019	2018
Neosigurane - po amortiziranom trošku		
Državni zajmovi (i)	1.541.825	1.635.663
	1.541.825	1.635.663
S instrumentima osiguranja plaćanja - po amortiziranom trošku		
Bankovni krediti (ii)	85.780	125.688
	85.780	125.688
Ukupno pozajmljivanja		
Dugoročni dio	1.627.604	1.761.350
	1.627.604	1.761.350

13.1. Sažeti pregled kreditnih uslova

- (i) Državni zajmovi odobreni Općini Sanski Most koji su ugovorom između Općine i Društva preneseni na Društvo. Zajam je odobren tokom 1998. godine na iznos od 1.332.433 USD, namijenjeno za financiranje komunalne infrastrukture, na period od 35 godina, i grace period od 8 godina.
- (ii) Riječ je o komercijalnom kreditu s fiksnom kamatnom stopom i dospijećem do 2 godine (31. decembra 2018. godine: do tri godine). Prosječna efektivna ponderirana kamatna stopa na ovaj kredit je 4,95%. Kredit je osiguran mjenicama Društva.

14. Obaveze po osnovu najma

Obaveze po osnovu najma iskazane su u iznosu od 205.841 KM. Iznos od 227.202 KM će biti plaćen u periodu do pet godina po osnovu kamate i glavnice.

15. Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

	2019	2018
Obaveze prema dobavljačima	179.318	189.611
Obaveze za poreze	19.255	19.719
Ostale obaveze	77.839	84.876
	276.412	294.206

Obaveze prema dobavljačima odnose se na otvorene iznose za nabavke i tekuće troškove. Prosječni period kreditiranja za nabavke je 15 dana. Većina dobavljača ne obračunava zatezne kamate za prvi 30 dana kašnjenja od datuma fakture. Nakon isteka tog perioda na zaostali iznos se zaračunava zatezna kamata u visini od 12% godišnje. Društvo ima politike za upravljanje finansijskim rizikom kako bi se pobrinulo da sve obaveze budu plaćene unutar ugovorenog perioda kreditiranja.

Uprava smatra da knjigovodstvena vrijednost obaveza prema dobavljačima odgovara njihovoj fer vrijednosti.

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

16. Osnovni kapital

	2019	2018
Osnovni kapital (i)	2.818.493	2.818.493
	2.818.493	2.818.493

(i) Osnovni kapital upisan kod Općinskog suda u Bihaću.

17. Opće rezerve

	2019	2018
Opće rezerve	1.268.690	1.462.199
	1.268.690	1.462.199

(i) Iznos od 938.003 KM rezervi formiran Odlukom Općinskog vijeća iz 2004. godine nakon podjele Javnog komunalnog preduzeća Sana d.o.o. Sanski Most na Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most i na Javno komunalno preduzeće Sana d.o.o. Sanski Most.

18. Rezerve iz revalorizacije nekretnina

Rezerve iz revalorizacije nekretnina

Stanje na 1. januar 2018. godine	0
Povećanja iz revalorizacije nekretnina	29.738
Stanje na 1. januar 2019.	29.738
Povećanja iz revalorizacije nekretnina	0
Stanje na 31. decembar 2019.	29.738

19. Zadržana dobit/ (gubitak)

	2019
Stanje na 1. januar 2018	18.034
Neto dobit perioda	-9.666
Ostala sveobuhvatna dobit iz ponovnog mjerenja definiranih planova zaposlenih neto od poreza	-
Ostalo	-3.242
	5.126
Stanje na 1. januar 2019	5.126
Neto dobit perioda	2.078
Prijenos sa ostalih rezervi	193.510
Stanje na 31. decembar 2019	200.714

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

20. Odgođeni prihodi

	2019	2018
Kratkoročno	0	0
Dugoročno	3.220.030	3.332.748
	3.220.030	3.332.748

- (i) Odgođeni prihodi odnose se na prihode po osnovu donacija drugih u obliku dugotrajne imovine. Iznos od 2.783.974 KM se odnosi na odgođene prihode po osnovu donacije sredstava za rekonstrukciju filter stanice od strane Evropske unije.

21. Bilješke uz novčani tok

21.1. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u banci i blagajni, umanjeno za dopuštena prekoračenja po bankovnim računima. Knjigovodstvena vrijednost ove imovine je približno jednaka njihovoj fer vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti na kraju izvještajnog perioda iz izvještaja o novčanim tokovima mogu biti povezani sa povezanim stavkama kako je prikazano u prethodnoj tabeli.

	2019	2018
Novac u banci i blagajni	42.367	40.759
	42.367	40.759

Neslužbena elektronska verzija

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

22. Financijski instrumenti

22.1. Klase i kategorije financijskih instrumenata i njihove fer vrijednosti

Sljedeća tabela kombinira informacije o:

- Klasama financijskih instrumenata temeljeno na njihovoj prirodi i karakteristikama;
- Knjigovodstvenom iznosu financijskih instrumenata,
- Fer vrijednosti financijskih instrumenata (osim financijskih instrumenata čiji je knjigovodstveni iznos približan njihovoj fer vrijednosti) i
- Hjerarhijska razina fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obaveza za koje je objavljena fer vrijednost.

Hjerarhijska razina fer vrijednosti 1 do 3 temelji se na stepenu do kojeg je fer vrijednost uočljiva:

- 1. razina mjerenja fer vrijednosti su cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obaveze,
- 2. razina mjerenja fer vrijednosti su one derivirane od inputa osim cijena koje kotiraju na tržištu uključenih u 1. razinu koje su, direktno ili indirektno, uočljive za predmetnu imovinu odnosno obavezu i
- 3. razina mjerenja fer vrijednosti su one derivirane na osnovu metoda procjena koje uključuju inpute za imovinu ili obaveze koje nisu uočljivi.

Neslužbena elektronska verzija

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

31. decembar 2019	Finansijska imovina						Knjigovodstvena vrijednost				Fer vrijednost			
							Finansijske obaveze				Razina			
	Mjerene po FVTPL	Obavezno mjerene po FVTPL	FVOTCI	Designirane po FVTOCI	Amortizirani trošak	Designirane po FVTPL	Obavezno mjerene po FVTPL	Amortizirani trošak	Ukupno	1	2	3	Ukupno	
Novac i novčani ekvivalenti	0	0	0	0	42.367	0	0	0	42.367	0	42.367	0	42.367	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0	0	0	0	539.171	0	0	0	539.171	0	539.171	0	539.171	
Pozajmljivanja	0	0	0	0	0	0	0	1.854.631	1.854.631	0	0	1.854.631	1.854.631	
Obaveze po finansijskom najmu	0	0	0	0	227.026	0	0	227.026	0	0	227.026	0	0	
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	0	0	0	0	0	0	0	276.412	276.412	0	276.412	0	276.412	

Neslužbeno elektronsko verzija

31. decembar 2018	Finansijska imovina						Knjigovodstvena vrijednost				Fer vrijednost			
							Finansijske obaveze				Razina			
	Mjerene po FVTPL	Obavezno mjerene po FVTPL	FVOTCI	Designirane po FVTOCI	Amortizirani trošak	Designirane po FVTPL	Obavezno mjerene po FVTPL	Amortizirani trošak	Ukupno	1	2	3	Ukupno	
Novac i novčani ekvivalenti	0	0	0	0	40.759	0	0	0	40.759	0	40.759	0	40.759	
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0	0	0	0	537.969	0	0	0	537.969	0	537.969	0	537.969	
Pozajmljivanja	0	0	0	0	0	0	0	2.051.169	2.051.169	0	0	2.051.169	2.051.169	
Obaveze po finansijskom najmu	0	0	0	0	289.818	0	0	289.818	0	0	289.818	0	0	
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	0	0	0	0	0	0	0	276.071	276.071	0	276.071	0	276.071	

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

23. Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Funkcija financija u Društvu pruža usluge segmentima djelatnosti unutar Društva, prati financijske rizike povezane s poslovanjem Društva i njima upravlja putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stepenu i veličini rizika. Riječ je o valutnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Društvo nastoji svesti učinke spomenutih rizika na najmanju moguću razinu.

24. Tržišni rizik

Društvo je temeljem svojih djelatnosti izloženo rizicima prvenstveno u vidu promjene valutnih tečajeva i kamatnih stopa.

Izloženost tržišnim rizicima mjeri se koristeći analizu osjetljivosti.

Nije bilo promjena izloženosti Društva tržišnim rizicima ili načina na koji Društvo upravlja tim rizikom i mjeri ga.

24.1. Upravljanje valutnim rizikom

Društvo određene transakcije zaključuje u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva.

U idućoj tabeli su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovne i monetarnih obaveza Društva u stranoj valuti na kraju izvještajnog perioda:

	Obaveze	
	2019	2018
USD	1.541,825	1.635.663

Neslužbena elektronska verzija

24.2. Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je prvenstveno izloženo riziku po valuti zemlje Sjedinjene Američke države (valuta A).

U idućoj tabeli je analizirana osjetljivost Društva na desetpostotno (10%) povećanje i smanjenje tečaja KM u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 10% je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu Uprave o realno mogućim procjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke uskladene za desetpostotnu promjenu valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje vanjske zajmove koji su nominirani u valuti koja nije valuta zajmoprimatelja. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ili kapitala kod porasta vrijednosti KM za 10% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti KM za 10% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit ili kapital bio bi jednak ali suprotan, odnosno iznosi u tabeli bi bili negativni.

	Utjecaj valute USD	
	2019	2018
Dobit i gubitak	149.061	154.327

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

25. Upravljanje kreditnim rizikom

Ova bilješka daje detalje o maksimalnoj izloženosti Društva kreditnom riziku i osnovama mjerena korištenim u utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obaveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva.

Kupci se razvrstavaju u kategorije rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Društвом, te se za svaku kategoriju primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca se koriste podaci iz financija i podaci o dosadašnjem poslovanju s kupcima.

Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine, te velikim brojem kupaca građana.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima je ograničen, budući da je riječ o bankama kojima su međunarodne rejtinške agencije dodijelile visoki rejting.

25.1. Pregled izloženosti Društva kreditnom riziku

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze, što bi rezultiralo financijskim gubitkom za Društvo. Na dan 31. decembra 2019. godine, maksimalna izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir bilo kojeg instrumenta osiguranja ili drugog kreditnog osiguranja, koji će rezultirati financijskim gubitkom za Društvo uslijed neizmirenja kada druga strana nije izvršila uplatu u roku i financijskih garancija koje je dalo Društvo nastaje iz:

- Knjigovodstvenog iznosa priznate financijske imovine u financijskim izvještajima i
- Maksimalnog iznosa kojeg bi Društvo moralo platiti u slučaju poziva na jamstva, neovisno o vjerojatnosti da će garantirati skočišta.

Da bi se minimizirao kreditni rizik, Društvo je kategoriziralo izloženost prema stepenu rizika neispunjerenja. Informacije o kreditnom rejtingu se dobivaju od strane neovisnih rejtinških agencija kada su dostupne, a kada nisu dostupne, Uprava koristi druge javno dostupne informacije i vlastite evidencije za ocjenjivanje kreditne sposobnosti svojih najvećih kupaca i drugih dužnika. Kreditna izloženost prema stranama s kojima posluje se redovno nadzire, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija se raspoređuje na prihvaćene klijente.

Tekući okvir za izloženost kreditnom riziku Društva obuhvata sljedeće kategorije:

Neslužbena elektronska verzija

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

Kategorija	Opis	Osnova priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka
Naplativi	Suprotna strana ima malu vjerojatnost da neće platiti i nema iznosa koji su dospjeli Iznos > 30 dana dospjelo ili je bilo značajnog povećanja u kreditnom riziku od početnog priznavanja	Model 12- mjesečnih kreditnih gubitaka
Sumnjivi	Iznos > 90 dana dospjelo ili postoji dokaz da je imovina kreditno umanjenja	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli period trajanja instrumenta
U kašnjenju	Postoji dokaz koji ukazuje na to da je dužnik u značajnim financijskim poteškoćama i Društvo nema realne mogućnosti naplate	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli period trajanja instrumenta
Otpis		Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli period trajanja instrumenta

Tabele u nastavku daju detaljan pregled kreditne kvalitete finansijske imovine Društva, ugovorne imovine i ugovora o finansijskim jamstvima, kao i maksimalnu izloženost Društva kreditnim rizicima prema bonitetnoj ocjeni:

Neslužbena elektronska verzija

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

31. decembar 2019	Eksterni kreditni rejting	Interni kreditni rejting	12- mjesecni ili tokom vijeka trajanja model kreditnih gubitaka	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Gubitak od umanjenja	Neto knjigovodstvena vrijednost
Potraživanja od kupaca	N/A	(xx)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli period trajanja (pojednostavljeni pristup)	539.171	0	539.171
				539.171	0	539.171

31. decembar 2018	Eksterni kreditni rejting	Interni kreditni rejting	12- mjesecni ili tokom vijeka trajanja model kreditnih gubitaka	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Gubitak od umanjenja	Neto knjigovodstvena vrijednost
Potraživanja od kupaca	N/A	(xx)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli period trajanja (pojednostavljeni pristup)	534.527	0	534.527
				534.527	0	534.527

- (i) Za potraživanja od kupaca, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup iz MSFI 9 za mjerjenje kreditnog gubitka prema modelu očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli period trajanja instrumenta. Društvo utvrđuje očekivane kreditne gubitke od ovih stavki korištenjem matrice umanjenja, doноšenjem procjena na bazi historijskih podataka o iskustvu sa kreditnim gubicima temeljeno na statusu dospijeća dužnika, usklađeno kako je odgovarajuće da reflektira tekuće uslove i procjene budućih ekonomskih uslova. U skladu s navedenim, profil kreditnog rizika ove imovine se prezentira temeljeno na statusu dospijeća u skladu s matricom umanjenja.

Nesužbeni elektronski verzija

Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most

Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine

26. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje rizikom snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje rizikom likvidnosti po kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za likvidnim sredstvima i definirala zahteve koji se odnose na upravljanje likvidnošću. Društvo upravlja svojom likvidnošću održavanjem adekvatnih rezervi, korištenjem odgovarajućih bankovnih proizvoda i pozajmica, stalnim praćenjem prognoziranih i ostvarenih novčanih priliva i odliva te usklađivanjem dospijeća finansijske imovine i finansijskih obaveza.

26.1. Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

U idućoj tabeli analiziran je preostali period do ugovornog dospijeća neizvedenih finansijskih obaveza Društva. Tabele su sastavljene na osnovu nediskontiranih novčanih odljeva po finansijskim obavezama prema najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje. U tabelama su uključeni novčani odljevi po glavnici i po kamataima. Kod odliva za kamate po promjenjivim stopama, nediskontirani iznos izведен je iz krivulja kamatnih stopa na kraju izvještajnog perioda.

Ugovorno dospijeće određeno je kao najraniji datum na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

Ugovorenog dospijeće finansijskih obaveza	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mј.	1-3 mј.	3 mј. - 1 god.	1-5 god.	Nakon 5 god.	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
Na 31. decembar 2019.								
Beskamatne		276.071	0	0	0	0	276.071	276.412
Obaveze temeljem finansijskog najma	4,47%	5.233	10.466	47.097	164.406	0	227.202	205.841
Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom	0,75%	0	0	136.112	0	0	136.112	1.541.825
Instrumenti s fiksnom kamatnom stopom	4,90%	3.765	7.530	33.885	48.946	0	94.126	85.780
		285.069	17.996	217.094	213.352	0	733.511	2.109.858

27. Upravljanje rizikom kapitala

Kapital Društva se sastoji od vlasničke glavnice (koja obuhvata osnovni kapital i zadržanu dobit/ gubitak objavljeno u bilješci 16 i (i)).

Društvo ne podliježe nikakvim vanjskim zahtjevima u pogledu kapitalnih zahtjeva.

Uprava pregledava strukturu kapitala svakih pola godina. U sklopu pregleda, Uprava promatra cijenu kapitala i rizike povezane sa svakom klasom kapitala. Ciljni koeficijent financiranja Društva je od 0% do 50% i predstavlja omjer duga i glavnice. Na dan 31. decembra 2019. godine koeficijent financiranja od 41,96% (vidjeti nastavak bilješke) bio je unutar postavljene granice.

27.1. Koeficijent financiranja

	2019	2018
Dug (i)	1.854.631	2.051.169
Novac u blagajni i stanja na računima	-42.367	-40.759
Neto dug	1.812.264	2.010.410
Kapital (i)	4.318.782	4.315.556
Omjer neto duga i glavnice	41,96%	46,59%

(i) Dug obuhvata obaveze po dugoročnim kreditima.

(ii) Kapital uključuje sav kapital i rezerve kojima Društvo upravlja kao kapitalom.

28. Događaji nakon izvještajnog perioda

Postojanje novog koronavirusa (COVID-19) potvrđeno je početkom 2020. godine. Virus se proširio na velik broj zemalja u cijelom svijetu, uzrokujući poremećaje u poslovanju i privrednoj aktivnosti.

Društvo sa velikom pažnjom prati situaciju uzrokovanu virusom COVID-19 i potencijalne utjecaje na poslovanje. Na poslovanje Društva u toku januara i februara 2020. godine pojавa COVID-19 nije imala značajnijeg utjecaja. Mogući negativni utjecaji postoje, i ovise prije svega o duljini izvanrednih mjera, te o više faktora poput zastoja i smanjivanja prodajnih aktivnosti zbog smanjivanja ukupnih aktivnosti glavnih kupaca društva, ograničene mogućnosti proizvodnje zbog smanjenog broja uposlenika koji su vezani za proizvodnju uslijed spriječenosti rada radnika zbog sprječavanja širenja virusa, ograničene mogućnosti prodaje zbog ograničenja koja imaju kupci i poremećaja cestovnog prijevoza. Ako se situacija značajno pogorša i ako zastoj u prodaji ili smanjenje prodaje potraje dulji vremenski period moguć je negativan utjecaj na poslovanje. Kako je situacija nepredvidiva i brzo se razvija, nije moguće dati kvantitativnu procjenu potencijalnog utjecaja. Društvo smatra da s obzirom na dostatnu količinu vlastitih sredstava, te mogućnostima na finansijskom tržištu, kao i zbog prirode poslovanja, je sposobno odgovoriti na izazove, te nastaviti s poslovanjem. Uslijed navedenog, Uprava smatra da ovaj događaj nakon izvještajnog perioda ne zahtjeva usklađenje.

**Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sanski Most
Financijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2019. godine**

29. Transakcije s povezanim stranama

**29.1. Povezana društva pod zajedničkom kontrolom – Društva koja su pod kontrolom
Općine Sanski Most**

Društvo je u vlasništvu Općine Sanski Most. U nastavku su prikazane značajne transakcije s društvima koja kontrolira Općina Sanski Most. Ostale transakcije s društvima koje kontrolira Općina Sanski Most nisu individualno značajne, one nastaju kao dio redovnog poslovanja.

- Obaveze po osnovu kredita prema osnivaču Općina Sanski Most kako je opisano u bilješci 13 i obaveze po osnovu kredita iskazano u iznosu od 84.657 KM.

30. Odobrenje finansijskih izvještaja

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 11. juna 2020. godine

Potpisali u ime Društva 11. juna 2020. godine:

Gradinčić Merima, direktor Društva

Neslužbena elektronska verzija